

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

Na temelju članka 13. stavka 19. Zakona o energetske učinkovitosti (»Narodne novine«, broj 127/14 i 116/18) ministar zaštite okoliša i energetike donosi

PRAVILNIK O SUSTAVU OBVEZE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U ovome se Pravilniku propisuju elementi sustava obveza energetske učinkovitosti i način njegova provođenja, što obuhvaća određivanje udjela novih ušteda koje će se ostvariti putem sustava obveza, načine i razdoblja te rokove izvještavanja stranaka obveznika, metode za izračun ušteda energije, pravila za prijenos ostvarenih ušteda, opseg obuhvata pojma i obveze povezanih osoba i način raspodjele obveza među njima, trajanje razdoblja kumuliranja, nadoknadu ušteda neostvarenih sustavom obveze, poticanje povećanja energetske učinkovitosti prioritarno u kućanstvima koja su pogodna energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje, trgovanje utvrđenim uštedama energije, uvjete pod kojima se mora ostvariti ulaganje i poticanje energetske učinkovitosti, namjenu sredstava uplaćenih na ime neostvarene uštede te uvjete za ostvarivanje prava na plaćanje sredstava na ime neostvarene uštede u ratama.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose odredbe Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 315, 14. 11. 2012.).

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovome Pravilniku imaju značenja utvrđena Zakonom o energetske učinkovitosti i supsidijarnim propisima, zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, plina, toplinske energije, nafte i naftnih derivata, korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, biogoriva za prijevoz i provedbenim propisima donesenim na temelju tih zakona, te Uredbom (EU) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU.

(2) U ovome se Pravilniku koriste i drugi pojmovi koji imaju sljedeća značenja:

1. *izvješće o ostvarenim uštedama* – znači svako godišnje izvješće stranke obveznice o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji, kao zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrđenja bitnih promjena u odnosu na prethodno dostavljene informacije) i trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca,

2. *nositelj objedinjenog izvješća* – znači povezanu osobu koja je stranka obveznica i koju su njene povezane osobe ovlastile za podnošenje objedinjenog izvješća o ostvarenim uštedama svih povezanih osoba,

3. *nositelj uštede* – znači stranku obveznicu koja ulaže vlastita sredstva u mjere za povećanje energetske učinkovitosti i snosi rizike povezane s provedbom projekta energetske učinkovitosti ili koja je stekla uštedu od drugog nositelja uštede,

4. *Nacionalni energetske i klimatske plan* – znači integrirani nacionalni energetske i klimatske plan priopćen sukladno članku 3. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i

Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

II. UDIO NOVIH UŠTEDA U SUSTAVU OBVEZE

Članak 4.

(1) Udio novih ušteda koje će se ostvariti putem sustava obveza u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. iznosi 50,1 % nacionalnog cilja ušteda energije za prvo razdoblje kumuliranja.

(2) Nacionalni energetske i klimatski plan određuje udio novih ušteda koje će se ostvariti putem sustava obveza u razdoblju nakon 31. prosinca 2020.

(3) Do određivanja udjela novih ušteda koje će se ostvariti putem sustava obveza u razdoblju nakon 31. prosinca 2020. u Nacionalnom energetske i klimatskom planu, primjenjivat će se udio iz stavka 1. ovoga članka.

III. IZRAČUN OBVEZE

Metode za izračun ušteda energije

Članak 5.

Izračun uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetske usluga provodi se primjenom metoda za izračun ušteda energije na način utvrđen pravilnikom kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

Razdoblja kumuliranja

Članak 6.

Kao razdoblja kumuliranja određuju se:

- prvo razdoblje kumuliranja od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.,
- drugo razdoblje kumuliranja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.,
- treće i svako iduće razdoblje kumuliranja kao desetogodišnje razdoblje koje slijedi.

Povezane osobe

Članak 7.

(1) Povezane osobe su osobe kod kojih je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

1. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba kod kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, kontrolu nad drugom ili drugima

2. dvije ili više fizičkih ili pravnih osoba kod kojih jedna od njih ima, izravno ili neizravno, značajan utjecaj na drugu ili druge.

(2) Pojmovi kontrole i utjecaja tumače se prema propisima koji uređuju područje trgovačkih društava i obveznih odnosa.

Obveze i prava povezanih osoba

Članak 8.

(1) Svojstvo povezanih osoba odlučno je za početak i postojanje obveze, ako povezane osobe kao cjelina ispunjavaju kriterije za nastup obveze u razdoblju za koje se obveza određuje rješenjem Ministarstva, bez obzira na količinu godišnje prodaje energije krajnjim kupcima koju je svaka pojedina članica povezanih osoba pojedinačno isporučila u promatranoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima.

(2) Ministarstvo rješenjem određuje izračun obveze zasebno za svaku od osoba koje čine povezane osobe, bez utjecaja godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u prethodnoj godini koje od njezinih povezanih osoba.

(3) Povezane osobe mogu odrediti nositelja objedinjenog izvješća koji će za povezane osobe koje su donijele takvu odluku predati jedinstveno izvješće o ostvarenim uštedama, a nositelj je dužan izvješću priložiti takve odluke stranaka obveznika iz kojih je vidljivo davanje suglasnosti za podnošenje takvog izvješća.

IV. IZVJEŠTAVANJE

Razdoblja izvještavanja

Članak 9.

(1) Stranke obveznice ili nositelji objedinjenog izvješća dužni su izrađivati i podnositi izvješće o ostvarenim uštedama za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine.

(2) Nositelji objedinjenog izvješća u izvješću iz stavka 1. ovog članka navode ostvarene uštede za svaku pojedinu stranku obveznicu.

Rokovi izvještavanja

Članak 10.

(1) Stranke obveznice ili nositelji objedinjenog izvješća dužni su Ministarstvu podnositi izvješća o ostvarenim uštedama jednom godišnje, do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka počinje od 2020.

Način izvještavanja

Članak 11.

(1) Stranke obveznice ili nositelji objedinjenog izvješća dužni su izvješća o ostvarenim uštedama izrađivati i podnositi u elektroničkom ili pisanom obliku na obrascu propisanom za izvješće o ostvarenim uštedama u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

(2) Faktor primarne energije koji se koristi za izračun ušteda primarne energije temeljem ostvarenih ušteda električne energije iznosi 2,1, osim za potrebe izračuna energetskog svojstva zgrada, kao i u svrhu izrade energetskog certifikata i Izvješća o energetskom pregledu zgrade koji u tom slučaju iznosi 1,614.

Planiranje

Članak 12.

Plan ostvarenja ušteda za naredne kalendarske godine sastavni je dio godišnjeg izvješća o ostvarenim uštedama koje stranke obveznice ili nositelji objedinjenog izvješća dostavljaju Ministarstvu.

V. OSTVARENJE OBVEZE

Izračun ostvarene uštede i prijenos ušteda

Članak 13.

(1) Ostvarenim uštedama smatraju se uštede utvrđene sukladno pravilniku kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

(2) Pored ušteda iz stavka 1. ovoga članka, stranka obveznica može u izvješću o ostvarenim uštedama dati prijedlog za verificiranje nove uštede uz dostavljanje odgovarajućih dokaza o ispunjavanju uvjeta iz članka 15. ovoga Pravilnika.

(3) Ostvarene uštede u pojedinoj godini na koju se obveza odnosi, stranka obveznica dokazuje potvrdom izdanom ili stečenom sukladno pravilniku kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

(4) Stranka obveznica ima pravo stjecati ili otuđivati uštede sukladno pravilniku kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

(5) Osim ušteda utvrđenih u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, stranka obveznica u izvješću o ostvarenim uštedama kao ostvarenje uštede može iskazati i ulaganja u uštedu u razdoblju na koje se obveza odnosi, i to:

– u visini od 35 % planirane uštede, ako uz izvješće o ostvarenim uštedama dostavi javnobilježnički ovjerenu izjavu odgovorne osobe da je u projekt kojim se ušteda ostvaruje utrošeno najmanje 50% planiranih investicijskih troškova financiranih vlastitim sredstvima,

– u visini od 50 % planirane uštede, ako uz izvješće o ostvarenim uštedama dostavi javnobilježnički ovjerenu izjavu odgovorne osobe da je u projekt kojim se ušteda ostvaruje utrošeno najmanje 75 % planiranih investicijskih troškova financiranih vlastitim sredstvima,

– u visini od 65 % planirane uštede, ako uz izvješće o ostvarenim uštedama dostavi javnobilježnički ovjerenu izjavu odgovorne osobe da je u projekt kojim se ušteda ostvaruje utrošeno najmanje 90 % planiranih investicijskih troškova financiranih vlastitim sredstvima.

(6) Uz izjavu iz stavka 5. ovoga članka stranka obveznica dužna je dostaviti i projekt s prikazom visine planiranih investicijskih troškova, a Ministarstvo može zatražiti i dostavu drugih odgovarajućih dokaza.

(7) Ukoliko se po iskazivanju sukladno stavku 5. ovoga članka u narednoj godini utvrdi ušteda, nositelj uštede u izvješću o ostvarenim uštedama može iskazati samo prethodno neiskazanu razliku.

(8) Ukoliko se po iskazivanju sukladno stavku 5. ovoga članka u narednoj godini ne utvrdi ušteda, nositelju uštede oduzet će se od ostvarenja uštede čitavu vrijednost planirane uštede.

Trgovanje uštedama

Članak 14.

(1) Stranka obveznica može prijaviti sve dokazive uštede koje je stekla na tržištu energetske uštede, a koje se dokazuju potpisom fizičke ili pravne osobe koja je ovlaštena za projektiranje ili certificiranje.

(2) Jednom prijavljena ušteda može se prenositi sukladno pravilniku kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda.

Članak 15.

(1) Da bi se smatralo da je ulaganje i poticanje energetske učinkovitosti dovelo do većeg učinka nego što bi to imala mjera učinjena u razini koju nalažu propisi i tehnički standardi, potrebno je da:

– nositelj uštede ili njezina povezana osoba nije ostvario kakvu komercijalnu prednost tog ulaganja mimo ispunjenja obveze ili

– da krajnji kupac ne bi imao pristup financiranju kakvo je ostvario nositelj uštede ili

– da krajnji kupac nema znanja i/ili podatke za ostvarenje takve uštede bez utjecaja nositelja uštede.

(2) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije nositelj uštede odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju barem jednog od uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

Uračunavanje ušteda

Članak 16.

(1) Ulaganje u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanje energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji putem alternativnih mjera, stranka obveznica može prijaviti isključivo u iznosu koji je proporcionalan ulaganju njezinih vlastitih sredstava.

(2) U svom prvom izvješću o ostvarenim uštedama stranka obveznica kao ostvarenje svoje obveze u protekloj kalendarskoj godini dužna je prijaviti sve uštede koje su rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014., uključujući ulaganje u poticanje djelomično i putem alternativnih mjera, a pritom može i postaviti zahtjev da se takva ušteda ili njen dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog ili prvog narednog razdoblja kumuliranja.

(3) Stranka obveznica može u svome izvješću o ostvarenim uštedama postaviti zahtjev da se ušteda ili njen dio koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze ostvarene u prošlim godinama, obračuna u neku od idućih godina trenutnog ili prvog narednog razdoblja kumuliranja.

(4) Na zahtjev stranke obveznice, Fond je dužan obračunati dio ušteda nastalih ulaganjem stranke obveznice iz stavka 1. ovoga članka i stranci obveznici u utvrđenoj visini prenijeti takvu količinu ušteda u sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

(5) Ministarstvo će zahtjev stranke obveznice iz stavaka 2. i 3. ovoga članka odbiti rješenjem kojim se stranci obveznici utvrđuje obveza, ukoliko stranka obveznica nije ispunila obvezu u sukladno odredbama ovog Pravilnika ili pravilnika kojim se uređuje sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije.

VI. NADOKNADA NEOSTVARENIH UŠTEDA

Nadoknada ušteda neostvarenih sustavom obveze

Članak 17.

Sve uštede neostvarene na ime ukupne količine energije koju su u prethodnoj godini krajnjim kupcima isporučili opskrbljivači energije, koji skupno sa svim povezanim osobama nisu postali stranke obveznice, obzirom da u promatranoj godini nisu premašili kriterij isporuke energije propisane zakonom kojim se uređuje energetska učinkovitost za uključivanje u sustav obveze, i sve uštede neostvarene davanjem prioritetnog statusa ostvarenja uštede sukladno članku 21. ovoga Pravilnika, nadoknadit će ulaganjem Fonda u mjere poboljšanja energetske učinkovitosti i poticanje energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji.

Nadoknada ušteda nedostatnim ispunjenjem obveza

Članak 18.

Sve uštede koje stranke obveznice propuste ostvariti iz svoje obveze, a koja prelazi 10% obveze stranke obveznice, nadoknadit će se posredstvom Fonda korištenjem sredstava uplaćenih na ime neostvarene uštede u alternativne mjere.

Uplata sredstava za neostvarenje uštede

Članak 19.

(1) Fond će stranki obveznici odobriti plaćanje sredstava na ime neostvarene uštede u obrocima u razdoblju ne dužem od jedne godine, ako je stranka obveznica Fondu takav zahtjev postavila najkasnije 8 dana prije isteka zakonskog roka za uplatu.

(2) Ovisno o visini sredstava za uplatu na ime neostvarene uštede, Fond može odobriti plaćanje u najmanje četiri, a najviše 12 obroka.

Korištenje sredstava uplaćenih za neostvarenje uštede

Članak 20.

(1) Sredstava prikupljena uplatama na ime neostvarene uštede Fond ulaže u provedbu alternativnih mjera.

(2) Sredstva prikupljena na ime neostvarene uštede Fond evidentira na odvojenom kontu.

Ostvarenje socijalnog cilja

Članak 21.

(1) S ciljem smanjenja energetske siromaštva potiče se povećanje energetske učinkovitosti u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata sukladno propisu o socijalnoj skrbi i u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima prema odredbama zakona kojim se uređuje regionalni razvoj.

(2) Izračun uštede koje su rezultat mjera poduzetih u krajnjoj potrošnji na područjima s razvojnim posebnostima nositelju uštede uvećava se za 10 %.

(3) Izračun uštede koje su rezultat mjera poduzetih u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata nositelju uštede uvećava se za 20 %.

(4) Stranka obveznica postavlja svoj zahtjev za uvećanje iz stavka 1. ovoga članka u izvješću o ostvarenim uštedama.

(5) Unosom podataka u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i prikazom u izvješću o ostvarenim uštedama nositelj uštede odgovara za davanje istinitog iskaza o ispunjenju uvjeta za uvećanje iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Za mjere poduzete u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata na područjima s razvojnim posebnostima uvećanja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka moguće je kumulirati.

VII. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 22.

Sastavni dio ovoga Pravilnika je Prilog I. koji sadrži propisan obrazac dostupan i na mrežnoj stranici Ministarstva.

Članak 23.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave »Narodnim novinama«.

Klasa: 310-02/18-01/337

Urbroj: 517-06-2-2-19-22

Zagreb, 3. travnja 2019.

Ministar

dr. sc. Tomislav Ćorić, v. r.

PRILOG I.

Obrazac izvješća o ostvarenim uštedama		
OPĆI PODACI O STRANKI OBVEZNICI SUSTAVA OBVEZA ENERGETSKIH UŠTEDA		
Naziv ili tvrtka: (upisati puni naziv ili tvrtku)		
Adresa: (upisati registriranu adresu)		
Klasa i urudžbeni broj rješenja kojim je utvrđena obveza:		
Godina za koju se izvješće daje:		
Visina obveze u godini za koju se izvješće daje: (kWh)		
OIB:		
Kontakt e-mail:		
Kontakt telefon:		
PODACI O ISPORUČENOJ ENERGIJI (navesti godinu)		
Ukupna energija prodana krajnjim kupcima ili isporučena do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u prethodnoj godini:	Godina	Ukupna energija (kWh)

Napomene: (upisati napomenu ukoliko ih ima)		
OSTVARENJE SOCIJALNOG CILJA		
	Godina	Ukupna energija (kWh)
Uštede ostvarene u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima: (unijeti kWh bez koeficijenta uvećanja)		
Uštede ostvarene u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata: (unijeti kWh bez koeficijenta uvećanja)		
URAČUNAVANJE UŠTEDA (popunjava se samo prilikom prvog izvješća)		
Uštede ostvarene kao rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014.: (unijeti samo prilikom prvog podnošenja izvješća)	Godina	Ukupna energija (kWh)
IZVJEŠĆE O ISPORUCI		
Energija biogoriva koju je stranka obveznica imala obvezu staviti na tržište ili (uključujući i dio koji je obveznik propustio staviti sukladno svojoj obvezi) temeljem posebnog propisa kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz u prethodnoj godini:	Godina	Ukupna energija (kWh)
Energija koju je stranka obveznica kao opskrbljivač energije isporučila kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije u prethodnoj godini:		
Energija koju je stranka obveznica kao opskrbljivač energije isporučila industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u prethodnoj godini:		
UKUPNO (kWh):		
PODACI O ENERGETSKIM UŠTEDAMA		
Uštede ostvarene ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji: (izuzev ušteda ostvarenim u kućanstvima na područjima s razvojnim posebnostima i u prostorima za stanovanje korisnika naknade za ugroženog kupca energenata)	Godina	Ostale uštede: (kWh)
Uštede za koje se prilaže potvrda o ostvarenim uštedama koje su u sustavu trgovanja:	Godina	Ušteda za koje se prilaže potvrda (kWh)
Ostvarenje ušteda u sljedećoj kalendarskoj godini:	Godina	kWh
Ostvarenje ušteda u svim preostalim godinama razdoblja kumuliranja:	Godina	kWh
Dio ušteda za koje se prilažu izjave o postotku utrošenih planiranih investicijskih troškova:		
Ukupno ostvarena obveza u kWh:		
Ušteda energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze u kWh:		
Ušteda koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze obračunati u obvezu godine/godina: (ukoliko se dio ušteda ima rasporediti po više godina, navesti kWh po godinama)	Godina	kWh
Napomena: (upisati napomenu ukoliko je ima)		
PRIJENOS UŠTEDE		
Iznos uštede (kWh)		
Naziv pravne ili fizičke osobe koja prodaje ili ustupa uštedu		
PODACI O ODGOVORNOJ OSOBI KOJA JE IZRADILA IZVJEŠĆE		
Ime i prezime:		
Institucija/Tvrtka:		

Adresa:	
Odjel:	
Zanimanje:	
Zvanje:	
E-mail:	
Datum ispunjavanja izvješća:	
Datum: _____	Potpis: _____
M.P.	

Prilozi obrascu:

1. Potvrde o ostvarenim uštedama,
2. Drugi dokazi sukladno ovome Pravilniku.

NAPOMENA: za svaku povezanu osobu dostaviti poseban obrazac. sve uštede se sukladno zakonskim odredbama iskazuju u odnosu na isporučenu energiju krajnjem kupcu.